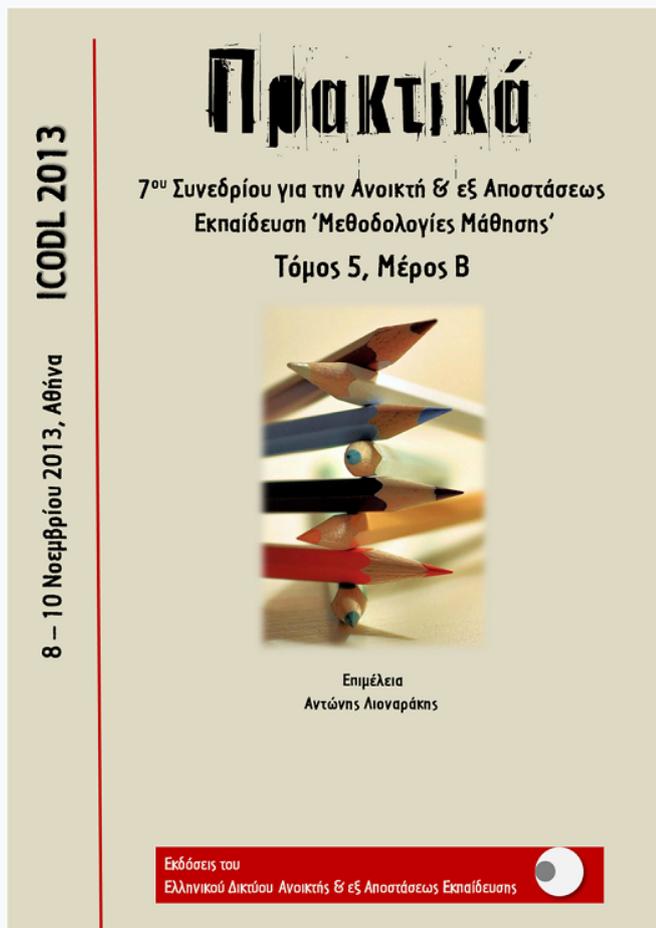

Διεθνές Συνέδριο για την Ανοικτή & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση

Τόμ. 7, Αρ. 5B (2013)

Μεθοδολογίες Μάθησης

Οι μαθητές δημιουργοί. Εξερεύνηση και παρουσίαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης με καινοτόμους τρόπους, μορφές και εργαλεία.

Γιώργος Φιλιππούσης

doi: [10.12681/icodl.558](https://doi.org/10.12681/icodl.558)

Οι μαθητές δημιουργοί. Εξερεύνηση και παρουσίαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης με καινοτόμους τρόπους, μορφές και εργαλεία.

The Students creators. Exploration and presentation of the European Union in innovative ways, styles and tools

Γιώργος Φιλippoύσης

Δάσκαλος, Λεόντειο Δημοτικό Σχολείο Πατησίων (Αθήνα)

Διδάκτορας Π.Τ.Δ.Ε Πανεπιστημίου Κρήτης

filvisg@outlook.com

Abstract

This innovative educational activity takes place in the framework of the program «Teachers 4 Europe». The program «Teachers 4 Europe» has been designed to inform learners about European matters and support their innovative teaching methods, which could also benefit from technology and communications (www.teachers4europe.gr).

The purpose of this study is to present and inform about the role of the European Union in ways, forms and tools that pupils of E' Primary School choose. In the main feature is the integration and utilization of new technologies in educational and social conditions that may encourage the cultivation of critical thinking and contribute to the creation of collaborative learning environments both in person and by distance (Αναστασιάδης, 2006).

The aims of the program are multidimensional and begin to help teachers and students familiarize with ICT and with the use of those tools in pedagogical conditions for the benefit of the learning process. This would help building the knowledge, not only face to face, but also from distance through collaborative environments, and teach the growing interest of students for the European Union affairs, culture, history, language and respect for diversity, cooperation and solidarity.

It is important to underline that teachers and students are the creators (co-creators) of educational materials in many differentiated and innovative ways.

Note: All the action and activities can be found at <http://www.citizens-europe.leonteios.edu.gr/>.

Περίληψη

Η παρούσα καινοτόμος εκπαιδευτική δράση λαμβάνει χώρα στο πλαίσιο του προγράμματος «Teachers 4 Europe». Το πρόγραμμα «Teachers 4 Europe» έχει ως σκοπό την καλύτερη ενημέρωση των εκπαιδευομένων σχετικά με τα Ευρωπαϊκά θέματα και την υποστήριξη τους σε καινοτόμες μεθόδους διδασκαλίας, οι οποίες εκτός των άλλων αξιοποιούν τις τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών (www.teachers4europe.gr).

Σκοπός της συγκεκριμένης εργασίας είναι η ενημέρωση και παρουσίαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τρόπους, μορφές και εργαλεία που επιλέγουν οι μαθητές και οι μαθήτριες της Ε' Δημοτικού, γίνονται δημιουργοί. Κύριο χαρακτηριστικό γνώρισμα είναι η ένταξη και αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών με παιδαγωγικούς και κοινωνικούς όρους που

SECTION B: applications, experiences, good practices, descriptions and outlines, educational activities, issues for dialog and discussion

ενθαρρύνουν την καλλιέργεια της κριτικής σκέψης και συμβάλλουν στη δημιουργία συνεργατικών περιβαλλόντων μάθησης τόσο δια ζώσης όσο και από απόσταση (Αναστασιάδης, 2006).

Οι στόχοι του προγράμματος είναι πολυεπίπεδοι και αρχίζουν από την εξοικείωση των εκπαιδευτικών και μαθητών με τις ΤΠΕ και την αξιοποίηση των εργαλείων υπό παιδαγωγικές προϋποθέσεις προς όφελος της μαθησιακής διαδικασίας, την οικοδόμηση της γνώσης τόσο δια ζώσης όσο και από απόσταση μέσω συνεργατικών περιβαλλόντων και φτάνουν ως την καλλιέργεια του ενδιαφέροντος των μαθητών για τα θέματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τον πολιτισμό, την ιστορία, τις γλώσσες, το σεβασμό της διαφορετικότητας, τη συνεργασία και την αλληλεγγύη.

Είναι χρήσιμο να αναφερθεί ότι δάσκαλος και μαθητές/τριες είναι δημιουργοί εκπαιδευτικού υλικού, είναι συνδημιουργοί εκπαιδευτικού υλικού με τρόπους διαφοροποιημένους και καινοτόμους.

Σημείωση: Όλη η δράση και οι δραστηριότητες βρίσκονται στη διεύθυνση <http://www.citizens-europe.leonteios.edu.gr/>.

Λέξεις-κλειδιά: *συνεργατική μάθηση, οικοδόμηση της γνώσης από απόσταση, διαθεματικότητα, κοινωνικός εποικοδομισμός, μέθοδος project, τεχνολογικά εργαλεία.*

Εισαγωγή

Οι προκλήσεις και οι προσκλήσεις στο σύγχρονο κόσμο και ιδιαίτερα στη σύγχρονη Ευρώπη, η οποία μεταβάλλεται και εξελίσσεται προσπαθώντας ταυτόχρονα να παραμείνει θεματοφύλακας των διάφορων και διαφορετικών πολιτισμών, είναι πολλές και έντονες. Το μεταβαλλόμενο όμως αυτό περιβάλλον πρέπει να έχει ένα νόημα, μια σημασία για τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι πολίτες και κατ' επέκταση οι μαθητές οφείλουν να είναι ενεργοί πολίτες αυτού του περιβάλλοντος, του περιβάλλοντος της Ενωμένης Ευρώπης. Οφείλουν να γνωρίζουν και να διαφυλάττουν τα δικαιώματά τους, να γνωρίζουν τις υποχρεώσεις τους, να σέβονται τους άλλους μέσα στο πολυπολιτισμικό πλαίσιο στο οποίο ζουν, να δρουν και να είναι ενεργοί σε όλες τις αποφάσεις και τα τεκταινόμενα τα οποία λαμβάνουν χώρα, να είναι ικανοί να συνειδητοποιούν, να γνωρίζουν και να ανταποκρίνονται στις νέες ανάγκες με λίγα λόγια να γνωρίζουν την ταυτότητα του ευρωπαϊού πολίτη.

Όλα τα παραπάνω μπορούν να τα αποκτήσουν μέσα από την εκπαίδευση, μέσα από μια ποιοτική εκπαίδευση, η οποία εκπαίδευση θεωρείται από όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως μια ανώτερη πολιτική προτεραιότητα. Τα υψηλά επίπεδα των γνώσεων, των ικανοτήτων και των δεξιοτήτων θεωρούνται ως πολύ βασικές προϋποθέσεις για την ενεργό συμμετοχή στα κοινά, την απασχόληση και την κοινωνική συνοχή. Αυτό οδήγησε στον όρο «ευρωπαϊκή διάσταση στην εκπαίδευση» δηλ. στον πολιτικό, οικονομικό, κοινωνικό και πολιτισμικό χαρακτήρα του μετασχηματισμού των ευρωπαϊκών κοινωνιών.

Μέσα στο χώρο του σχολείου, για να υποστηριχθεί το παραπάνω, η απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων μπορεί να γίνει, εκτός των άλλων, μέσα από μία ολιστική προσέγγιση, μέσα από τη διαθεματική προσέγγιση (διεπιστημονικότητα). Με κατάλληλα «εργαλεία», ο μαθητής διαμορφώνει τη δική του αντίληψη, τη δική του κοσμοθεωρία για τον κόσμο που πρέπει να γνωρίσει και να ζήσει. Έτσι, «*Η διαθεματική προσέγγιση υποστηρίζεται από μεθόδους ενεργητικής απόκτησης της γνώσης, οι οποίες εφαρμόζονται κατά*

τη διδασκαλία κάθε γνωστικού αντικειμένου και εξειδικεύονται στις διαθεματικές δραστηριότητες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της διδασκαλίας κάθε θεματικής ενότητας» (Δ.Ε.Π.Π.Σ.,2001).

Μέσα λοιπόν από αυτό το πρίσμα, δημιουργήθηκε η ανάγκη εξερεύνησης και παρουσίασης των θεμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ανάγκη αυτή οδήγησε στην υλοποίηση της δράσης από τους μαθητές και τις μαθήτριες της Ε' Δημοτικού.

Σκοποί / Στόχοι

Σκοπός της συγκεκριμένης εργασίας είναι η ενημέρωση και παρουσίαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τρόπους, μορφές και εργαλεία που επιλέγουν οι μαθητές και οι μαθήτριες της Ε' Δημοτικού, γίνονται δημιουργοί. Κύριο χαρακτηριστικό γνώρισμα είναι η ένταξη και αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών με παιδαγωγικούς και κοινωνικούς όρους που ενθαρρύνουν την καλλιέργεια της κριτικής σκέψης και συμβάλλουν στη δημιουργία συνεργατικών περιβαλλόντων μάθησης τόσο δια ζώσης όσο και από απόσταση (Αναστασιάδης, 2006).

Οι στόχοι του προγράμματος είναι πολυεπίπεδοι και αρχίζουν από την εξοικείωση των εκπαιδευτικών και μαθητών με τις ΤΠΕ και την αξιοποίηση των εργαλείων υπό παιδαγωγικές προϋποθέσεις προς όφελος της μαθησιακής διαδικασίας, την οικοδόμηση της γνώσης τόσο δια ζώσης όσο και από απόσταση μέσω συνεργατικών περιβαλλόντων και φτάνουν ως την καλλιέργεια του ενδιαφέροντος των μαθητών για τα θέματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τον πολιτισμό, την ιστορία, τις γλώσσες, το σεβασμό της διαφορετικότητας, τη συνεργασία και την αλληλεγγύη.

Είναι χρήσιμο να αναφερθεί ότι δάσκαλος και μαθητές/τριες είναι δημιουργοί εκπαιδευτικού υλικού, είναι συνδημιουργοί εκπαιδευτικού υλικού με τρόπους διαφοροποιημένους και καινοτόμους.

Μεθοδολογία

Η προτεινόμενη καινοτόμος δράση στηρίζεται σε μια πλουραλιστική προσέγγιση της μάθησης.

Ο γενικότερος σκοπός της προτεινόμενης διδακτικής παρέμβασης είναι η ευαισθητοποίηση και η ενεργοποίηση των μαθητών σε θεάματα που σχετίζονται με την Ευρωπαϊκή Ένωση μέσα από ερευνητική διάθεση και δημιουργική σκέψη, ώστε να καλλιεργήσουν σημαντικές γνωστικές, κοινωνικές και τεχνολογικές δεξιότητες (Anastasiades,2009).

Επιπλέον, οι μαθητές/τριες να πάρουν πρωτοβουλίες και να αισθανθούν υπεύθυνοι σε ένα κλίμα εμπιστοσύνης και συνεργασίας, να υποστηριχθούν και να είναι ικανοί να αξιολογήσουν το έργο τους και τη συμπεριφορά τους.

Έμφαση δίνεται στη διαθεματική προσέγγιση. Η διαθεματικότητα αποτελεί μια δράση η οποία μεταφέρει τις αρμοδιότητες διαμόρφωσης της μαθησιακής διαδικασίας από το σχολικό εγχειρίδιο στον εκπαιδευτικό (Χρυσοφίδης, 2009).

Γνωστικά αντικείμενα τα οποία εμπλέκονται είναι η Γλώσσα, η Ιστορία, η Γεωγραφία, η Πληροφορική, η Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή.

Επιπλέον, αξιοποιείται η βιωματική μάθηση ως διαδικασία κατανόησης του εαυτού τους (μαθητές) αλλά και της ανάπτυξης της προσωπικότητας (Καμαρινού, 2000). Οι μαθητές/τριες συμμετέχουν σε δραστηριότητες, όπως η έρευνα, οι συνεντεύξεις και οι δημιουργικές συνθέσεις.

Το προτεινόμενο σχήμα εργασίας ακολουθεί τη μέθοδο project, όπου πολλοί παιδαγωγοί την ταυτίζουν με τη βιωματική μάθηση (Δενδούλη, 2001). Σύμφωνα με τον Ματσαγγούρα (2002) και Χρυσafiδη (2000) η απόδοση στην ελληνική γλώσσα είναι «Σχέδιο Εργασίας». Πρόκειται για μία διαδικασία μάθησης η οποία δε στηρίζεται σε αυστηρά πλαίσια και διαδικασίες αλλά είναι ευέλικτη, εξελίσσεται ανάλογα με τις καταστάσεις και τα ενδιαφέροντα των συμμετεχόντων (Frey, 1986) στο Φιλιππούσης (2012).

Έμφαση δίνεται στη συνεργατική μάθηση, η οποία ωφελεί τους μαθητές/τριες ενισχύοντας την ακαδημαϊκή μάθηση αλλά και τις διαπροσωπικές σχέσεις (Swan, Shea, Dunne & Bennett, 1990). Ακόμα, μέσω της συνεργατικής μάθησης τα κίνητρα ισχυροποιούνται και ενθαρρύνονται οι μαθητές να εργαστούν για ένα κοινό σκοπό (Galton & Williamson, 1992).

Ως θεωρία μάθησης αξιοποιείται ο κοινωνικός εποικοδομισμός, ο οποίος δίνει έμφαση στο ρόλο των κοινωνικών συμμετεχόντων στη διαδικασία της μάθησης, τονίζοντας με έμφαση τη σημασία της συλλογικής μάθησης (Vygotsky, 1997; Φιλιππούσης, 2012).

Σύμφωνα με αυτή τη θεωρητική προσέγγιση γίνεται προσπάθεια ώστε ο μαθητής να ενεργοποιείται, να μαθαίνει πώς να μαθαίνει, να λειτουργεί σε μια ευρετική πορεία μάθησης (Λιοναράκης, 2001). Είναι υπεύθυνος για το τι θέλει να μάθει και να λαμβάνει αποφάσεις σχετικά με το «πώς» (Μακράκης, 2000). Για τις ανάγκες της δράσης αξιοποιήθηκε η ασύγχρονη πλατφόρμα, το κοινωνικό δίκτυο (Edmodo) ως υποστηρικτικό εργαλείο οικοδόμησης της γνώσης από απόσταση (Αναστασιάδης, 2007). Οι μαθητές συνεργάζονται ασύγχρονα τόσο μεταξύ τους όσο και με το δάσκαλο, ώστε να πραγματοποιήσουν συγκεκριμένες δραστηριότητες. Μέσα σε αυτό υπάρχει η δυνατότητα αξιοποίησης forum, videos, φωτογραφιών, διαμοιρασμό αρχείων, προφίλ μαθητών, προτάσεις ιστότοπων.

Με αυτόν τον τρόπο δημιουργείται μία Ηλεκτρονική Κοινότητα Μάθησης. «Οι Ηλεκτρονικές Κοινότητες Μάθησης προσφέρουν έναν ευέλικτο τρόπο επικοινωνίας και συνεργατικής μάθησης. Τα άτομα αναπτύσσουν δράσεις, λύνουν προβλήματα που τους αφορούν, επιλέγουν την καλύτερη λύση και προσπαθούν να την εφαρμόσουν, μαθαίνουν μέσα από δραστηριότητες και όλα τα μέλη της κοινότητας έχουν ένα ρόλο να παίζουν στην ανάπτυξη της γνώσης (Φιλιππούσης, 2012).

Όλες οι δραστηριότητες των μαθητών/τριών παρουσιάζονται μέσω e-φημερίδας, ηλεκτρονικής εφημερίδας, η οποία έχει δημιουργηθεί για τις ανάγκες της δράσης. Οι μαθητές και οι μαθήτριες είναι μικροί δημοσιογράφοι όπου ερευνούν, αξιολογούν και παρουσιάζουν.

Η διεύθυνση της e-φημερίδας είναι: <http://www.citizens-europe.leonteios.edu.gr/>.

Ο καινοτόμος χαρακτήρας της συγκεκριμένης δράσης έγκειται στην εμπλοκή των μαθητών/τριών στο υπό διαπραγμάτευση θέμα με ένα διαφορετικό τρόπο, ώστε να καταστεί η εκπαιδευτική διαδικασία μη τυποποιημένη και αποτελεσματική. Δημιουργείται ένα μοντέλο όπου εμπλέκονται μεθοδολογίες και εργαλεία προς όφελος της μαθησιακής διαδικασίας. Το μοντέλο παρουσιάζεται παρακάτω (Σχήμα 1):

Σχήμα1

Οι μαθητές/τριες με τη βοήθεια του δασκάλου επικοινωνούν και συνεργάζονται σε ένα περιβάλλον αλληλεπίδρασης, που κύριο χαρακτηριστικό γνώρισμα είναι η συνεργασία και η δημιουργία.

Η συγκεκριμένη προσέγγιση είναι ενδιαφέρουσα για τον εκπαιδευτικό χώρο καθώς μπορεί να υλοποιηθεί λαμβάνοντας υπόψη παιδαγωγικές και τεχνολογικές αλλά και οικονομικές προϋποθέσεις.

Η εφαρμογή της δράσης βασίζεται σε μια συγκεκριμένη μεθοδολογία η οποία έχει σαν στόχο να ενθαρρύνει και να απελευθερώσει τις δημιουργικές δυνάμεις του εκπαιδευτικού και των μαθητών εφαρμόζοντας νέους τρόπους και εναλλακτικές διδακτικές μεθόδους.

Σύμφωνα με τα παραπάνω (Σχήμα1) οι συμμετέχοντες αναλαμβάνουν να ολοκληρώσουν τη δράση τους μέσα σε ένα συνεργατικό περιβάλλον (συνεργασία δια ζώσης και εξ αποστάσεως), αξιοποιώντας τη μεθοδολογία του project, στηριζόμενοι στη θεωρία του κοινωνικού επικοινωνισμού, χρησιμοποιώντας προηγμένα τεχνολογικά εργαλεία ώστε να φτάσουν στο ανώτερο επίπεδο μάθησης που είναι η δημιουργία, να γίνουν δηλ. δημιουργοί ενός εκπαιδευτικού υλικού.

Η ανάγκη για βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, της διδακτικής πράξης οδήγησε στη συγκεκριμένη δράση με τη δημιουργία ενός δυναμικού σχήματος, όπου περιλαμβάνονται σύγχρονες παιδαγωγικές μέθοδοι, οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας, οι νέες θεωρίες μάθησης. Συμβάλει σε ένα μαθησιακό κλίμα όπου μαθητές, συνεργάζονται, δημιουργούν, επικοινωνούν, οργανώνουν, συλλέγουν, αξιοποιούν τις ΤΠΕ, παρουσιάζουν τις δράσεις μέσα από ένα μεθοδολογικό πλαίσιο που επιβάλει και ενεργοποιεί τη συμμετοχή και την αυτενέργεια των μαθητών.

Η συγκεκριμένη δράση έχει πολύπλευρη παιδαγωγική αξία, διότι δημιουργείται και αναπτύσσεται μία μεθοδολογία σχεδιασμού όπου εμπλέκεται η πρόσωπο με πρόσωπο επικοινωνία καθώς και η οικοδόμηση της γνώσης από απόσταση με την υποστήριξη εργαλείων «χτισμένων», βασισμένων στο διαδίκτυο.

Διαμορφώνεται ένα παιδαγωγικό πλαίσιο όπου λαμβάνουν χώρα:

Ομαδοσυνεργατικές δραστηριότητες

Διαθεματικές δραστηριότητες

Δημιουργικές δραστηριότητες

Ο εκπαιδευτικός και οι μαθητές γίνονται οι ίδιοι δημιουργοί του εκπαιδευτικού υλικού

Εφαρμόζονται προηγμένα μαθησιακά εργαλεία για τη δημιουργία και την επικοινωνία

Εξοικειώνονται με τις Τεχνολογίες Επικοινωνίας

Καλλιεργούνται κοινωνικές δεξιότητες

Ωφελούνται μαθησιακά

Προετοιμάζονται για τις προσκλήσεις, τις προσδοκίες της ζωής που έχει ένας μαθητής του 21ου αιώνα

Επιπλέον, η συγκεκριμένη δράση συμβάλει στη λειτουργία της σχολικής τάξης αλλά και της μονάδας με έναν τρόπο προοδευτικό, καινοτόμο, μη τυποποιημένο, το οποίο υποστηρίζει βιωματικές και επικοινωνιακές μεθόδους διδασκαλίας. Γίνεται προσπάθεια ανοίγματος πέρα από το σχολικό μικρόκοσμο στην ευρύτερη κοινωνία παρουσιάζοντας τις δραστηριότητες μέσω διαδικτύου, επαναπροσδιορίζει την κοινωνική και πολιτική ευθύνη των συμμετεχόντων σε αυτή διαδικασία.

Οι μαθητές και ο δάσκαλος με βάση το προτεινόμενο μεθοδολογικό πλαίσιο σχεδιάζουν και υλοποιούν τις ακόλουθες δραστηριότητες:

Αποφασίζουν για τον τίτλο του σχεδίου εργασίας και τον τρόπο με τον οποίο θα συλλέξουν, θα οργανώσουν, θα επεξεργαστούν και θα παρουσιάσουν τις εργασίες τους.

Αποφασίζουν ότι θα αξιοποιήσουν συγκεκριμένα λογισμικά και υπηρεσίες του διαδικτύου.

Κύριο εγχειρίδιο, εκτός από το διαδίκτυο, για την εύρεση και συλλογή πληροφοριών είναι το βιβλίο: «Πάμε να εξερευνήσουμε την Ευρώπη» (http://www.citizens-europe.leonteios.edu.gr/files/aformisi/ee_book/index.html).

Οι βιωματικές δραστηριότητες και οι δραστηριότητες ενδυνάμωσης της ομάδας είναι οι πρώτες δραστηριότητες το έργου.

Ως προβληματισμός και εισαγωγή στο υπό διαπραγμάτευση θέμα είναι η ανάγνωση και παρουσίαση από παιδιά ενός ακόμη βιβλίου «Μια παρέα... μια καρδιά, της Λήδας Βαρβαρούση (2009).

Ως τίτλος του έργου δίδεται, έπειτα από καταιγισμό ιδεών και συζήτηση: Μικροί Δημοσιογράφοι: «Εξερευνούμε και Παρουσιάζουμε την Ευρωπαϊκή Ένωση» και ως τίτλο για την ηλεκτρονική εφημερίδα citizens-europe.

Στη συνέχεια χωρίζονται σε ομάδες και κάθε ομάδα αναλαμβάνει να ολοκληρώσει συγκεκριμένες δραστηριότητες για συγκεκριμένα θέματα με τον τρόπο που εκείνα επιθυμούν.

Επιπλέον, δημιουργείται και αξιοποιείται η πλατφόρμα Edmodo, ώστε να οικοδομηθεί η γνώση και η συνεργασία από απόσταση.

Είναι χρήσιμο να υπογραμμισθεί ότι η διάρκεια της δράσης αυτής είναι 2 μήνες .

Τα θέματα και οι δραστηριότητες που διαπραγματεύονται είναι οι εξής:

Η ομάδα Α' ασχολείται με θέματα που σχετίζονται:

- Ιστορία της Ε.Ε.
- Σημαντικές προσωπικότητες της Ε.Ε.
- Ταξιδεύοντας στις χώρες της Ε.Ε.

Ενδεικτικές δραστηριότητες

Ιστορία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1. Ποιες είναι οι σημαντικότερες ιστορικές περιόδους της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Μπορείς να τις παρουσιάσεις με νοητικό χάρτη, με τη βοήθεια του online λογισμικού <http://timerime.com> ή μέσω του λογισμικού Office Timeline (add-in PowerPoint).

Σημαντικές προσωπικότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης

2. Η Ευρωπαϊκή Ένωση είχε πολλές σημαντικές προσωπικότητες. Επίλεξε κάποιες, γράψε σύντομα για τη ζωή τους και δημιουργήστε την παρουσίαση με το λογισμικό Deepzoom της Microsoft.

Ταξιδεύοντας...

3. Έχεις τη δυνατότητα να επισκεφτείς τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Γράψε για τα μεταφορικά μέσα που διευκολύνουν τη ζωή μας και σου έχουν κάνει εντύπωση. Μπορείς να τα παρουσιάσεις με πρόγραμμα παρουσίασης, με αφίσα ή με μια δική σου ξεχωριστή ιδέα.

Η ομάδα Β' ασχολείται με θέματα που σχετίζονται:

- Ιδρυτές της Ε.Ε.
- Δομή της Ε.Ε.

Ιδρυτές της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1. Ποιοι είναι οι ιδρυτές της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Μπορείς να τους βρεις και να τους παρουσιάσεις με το Deepzoom της Microsoft, με το PowerPoint, ακόμα κάνοντας και κολάζ με τη βοήθεια του λογισμικού Autocollage της Microsoft;

Δομή της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1. Η οργάνωση και η δομή της Ευρωπαϊκής Ένωσης ίσως είναι λίγο πολύπλοκη. Μπορείτε να την παρουσιάσετε δημιουργώντας μια μαγνητοφωνημένη ραδιοφωνική εκπομπή (podcast) γράφοντας το σενάριο και επιλέγοντας τη μουσική. Μπορείτε επίσης να την παρουσιάσετε με νοητικό χάρτη αξιοποιώντας τα τεχνολογικά εργαλεία που ήδη γνωρίζετε.

Η ομάδα Γ' ασχολείται με τα θέματα που σχετίζονται:

- Οι χώρες της Ε.Ε.
- Περιβάλλον

Οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1. Ποιες είναι οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Τις γνωρίζεις; Δημιούργησε ένα χάρτη και γράψε τα ονόματα των χωρών αυτών. Μπορείς επίσης να δημιουργήσεις ένα νοητικό χάρτη σε ένα online πρόγραμμα όπως το bubll.us

2. Μπορείτε να δημιουργήσετε ένα διαδραστικό χάρτη; Ίσως σας βοηθήσει το online λογισμικό prezzi.

3. Αφού δημιουργήσετε ένα χάρτη με τις χώρες, στη συνέχεια μπορείτε να δημιουργήσετε puzzles.

Περιβάλλον

1. Γνωρίζετε ποια είναι η γεωργία και η κτηνοτροφία σε κάθε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Κάντε μία έρευνα και γράψτε τις πληροφορίες που βρήκατε, ως άρθρο.
2. Κάνετε μια έρευνα για τις θάλασσες σχετικά με τα ζώα αλλά και τους ανθρώπους (αλιεία, προστασία ακτών). Γράψτε τις πληροφορίες ως άρθρο.

Η ομάδα Δ' ασχολείται με τα θέματα που σχετίζονται:

- Οι Γλώσσες της Ε.Ε.
- Σύμβολα της Ε.Ε
- Κλίμα

Γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1. Πόσες και ποιες γλώσσες μιλάνε στην Ευρωπαϊκή Ένωση; Μπορείς να τις παρουσιάσεις; Μπορείς να γράψεις ένα άρθρο γι' αυτές.
2. Πάρτε μία συνέντευξη από έναν καθηγητή/τρια γαλλικών ή αγγλικών και ρωτήστε για ποιο λόγο επέλεξε να ασχοληθεί με αυτή τη γλώσσα, ποια είναι τα πλεονεκτήματα της συγκεκριμένης γλώσσας, ρωτήστε ό,τι άλλο εσείς νομίζετε.
3. Γράψτε σε όλες τις γλώσσες των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης τη λέξη «Αλληλεγγύη».

Σύμβολα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1. Ποια είναι τα σύμβολα της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Ανακαλύψτε τα και παρουσιάστε τα με αφίσες, παρουσιάσεις με λογισμικό, με videos...

Κλίμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1. Πώς είναι το κλίμα σε κάθε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Ποιο κλίμα νομίζεις ότι σου ταιριάζει; Σε ποια χώρα θα ήθελες να μείνεις και γιατί; Μπορείς όλα αυτά να τα γράψεις ως άρθρο.

Η ομάδα Ε' ασχολείται με τα θέματα που σχετίζονται:

- Οι σημαίες της Ε.Ε.
- Σημαντικά μνημεία των χωρών της Ε.Ε.

Οι σημαίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1. Δημιούργησε μία αφίσα με όλες τις σημαίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μπορείς να κάνεις μία μεγάλη αφίσα με κολλάζ χρησιμοποιώντας το λογισμικό Autocollage της Microsoft

Σημαντικά μνημεία (αξιοθέατα) των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

1. Βρείτε πληροφορίες για σημαντικά μνημεία των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αυτά που σας κάνουν ιδιαίτερη εντύπωση και παρουσιάστε τα με τη βοήθεια του ενός λογισμικού παρουσίασης. Στη συνέχεια μπορείτε σε φύλλο χαρτί ή με τη βοήθεια του λογισμικού hotpotatoes ή του EclipseCrossword να δημιουργήσετε ποικίλα quiz (σταυρόλεξα, συμπλήρωσης κενού, ερωτήσεις κ.α.)

Αξιοποίηση Λογισμικών-Υπηρεσιών

1. Edmodo (Πλατφόρμα επικοινωνίας, συζητήσεων, ανταλλαγής αρχείων)
2. Google Earth (Λογισμικό γεωγραφικού περιεχομένου)
3. Microsoft Power Point (Δημιουργία παρουσιάσεων)
4. Prezzi - <http://prezi.com> (Δημιουργία παρουσιάσεων online)
5. Microsoft Word (Επεξεργασία Κειμένου)
6. Microsoft Paint ή Art Studio (Δημιουργία ζωγραφικής)
7. Microsoft Autocollage (Δημιουργία αφισών)
8. Microsoft DeepZoom (Δημιουργία διαδραστικών εικόνων υψηλής ανάλυσης)

9. Microsoft Movie maker (Δημιουργία videos)
10. Audacity (Επεξεργασία ήχου)
11. Flip pdf, δημιουργία e-book (ηλεκτρονικού βιβλίου)
12. Hotpotatoes (Δημιουργία σταυρόλεξων, συμπλήρωσης κενού, ερωτήσεις κ.ά)
13. EclipseCrossword (Δημιουργία σταυρόλεξων)
14. bubbl.us - <https://bubbl.us> - <http://www.mindmeister.com/> (Δημιουργία νοητικών χαρτών)
15. timerime.com/ (Δημιουργία Timeline, χρονοδιαγράμματος)
16. Office Timeline (πρόσθετο του PowerPoint) (Δημιουργία Timeline, χρονοδιαγράμματος)
17. Jigsaw-puzzle <http://www.tibosoftware.com/jigsaw-puzzle-free.htm> (Δημιουργία puzzles) ή <http://www.jigsawplanet.com/> online puzzles
18. Ashampoo Photocomander 7

Αποτελέσματα

Τα ζητήματα της έρευνας όπως η αλληλεπίδραση, η αξιοποίηση των διάφορων τεχνολογικών μέσων, η δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού, η συνεργασία κ.α., προκύπτουν από τη διαπίστωση αναγκών μέσα στην ίδια την εκπαιδευτική πράξη σχετικά με την παιδαγωγική αξιοποίηση ενός τέτοιου εγχειρήματος. Γίνεται εστίαση στο ανθρώπινο στοιχείο των κοινοτήτων και στα οφέλη που προκύπτουν από την αξιοποίηση της συνεργατικότητας, τις συνεργατικές δραστηριότητες διαθεματικού χαρακτήρα διευρύνοντας το σχολικό μικρόκοσμο της τάξης.

Η εξοικείωση με εναλλακτικές μεθόδους διδασκαλίας και προηγμένα μαθησιακά εργαλεία και μέσα επικοινωνίας και δημιουργίας μπορούν να εφαρμοστούν και να διευρυνθούν σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα και σε όλα τα καινοτόμα προγράμματα προσαρμοσμένα στις ιδιαιτερότητες του κάθε γνωστικού εργαλείου. Όλα αυτά μπορούν να ενταχθούν κάτω από παιδαγωγικές και τεχνολογικές προϋποθέσεις. Σύμφωνα με το μοντέλο που παρουσιάζεται στη μεθοδολογία, υπάρχει η δυνατότητα εφαρμογής σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα.

Οι προϋποθέσεις για την υλοποίηση της συγκεκριμένης καινοτόμου προσπάθειας είναι:

- Συνεργασία μαθητών με μαθητές και μαθητών με εκπαιδευτικό τόσο δια ζώσης όσο και εξ αποστάσεως. Πρόκειται για μια σημαντική συνθήκη για την ολοκλήρωση της δράσης και της δημιουργίας ενός κατάλληλου μαθησιακού κλίματος.
- Απαιτείται συνεχή εξερεύνηση, συλλογή και οργάνωση πληροφοριών και περιεχομένου.
- Εφαρμογή σύγχρονων θεωριών μάθησης, όπως ο εποικοδομισμός, με έμφαση στη μαθητοκεντρική και ομαδοσυνεργατική προσέγγιση.
- Επιμόρφωση εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ και στις σύγχρονες μεθόδους. Ο εκπαιδευτικός οφείλει να είναι παιδαγωγικά αλλά και τεχνολογικά καταρτισμένος, ώστε να αξιοποιήσει προς όφελος του μαθητή τις ΤΠΕ.
- Απαιτείται τεχνολογικός εξοπλισμός, όπως υπολογιστής μέσα στην αίθουσα συνδεδεμένος με βιντεοπροβολέα.
- Εργαστήρι υπολογιστών, ώστε οι μαθητές να συνεργάζονται με τη βοήθεια του ηλεκτρονικού υπολογιστή και σύνδεση στο διαδίκτυο.
- Αξιοποίηση συγκεκριμένων λογισμικών, έπειτα από έρευνα και αξιολόγησή τους.

Η συγκεκριμένη δράση παρέχει σημαντικές δυνατότητες επικοινωνίας και συνεργασίας για την ολοκλήρωση των δραστηριοτήτων μεταξύ των συμμετεχόντων (εκπαιδευτικός-μαθητές). Η εμπλοκή των μαθητών σε τέτοιου είδους διαδικασίες και εναλλακτικές μεθόδους διδασκαλίας συνθέτουν ένα περιβάλλον το οποίο οδηγεί στην ανάπτυξη κοινωνικών και γνωστικών δεξιοτήτων.

Αξιοποιώντας τη συγκεκριμένη δράση δημιουργήθηκε ένας συνδυασμός μαθησιακών προηγμένων τεχνολογιών προς όφελος του μαθητή/τρια, αξιοποιήθηκαν σύγχρονες μέθοδοι διδασκαλίας, ώστε οι μαθητές να εμπλακούν με δημιουργικό τρόπο σε ένα συνεργατικό περιβάλλον εμβαθύνοντας και αναδεικνύοντας τα θέματα που σχετίζονται με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Από την υλοποίηση των συγκεκριμένων δραστηριοτήτων διαπιστώθηκε ότι οι μαθητές και οι μαθήτριες:

Εξοικειώνονται με τις ΤΠΕ μέσα σε ένα παιδαγωγικό και συνεργατικό πλαίσιο
Καλλιεργούν κρίσιμες κοινωνικές, γνωστικές και τεχνολογικές δεξιότητες, ώστε να προετοιμαστούν ως πολίτες του 21ου αιώνα

Ευαισθητοποιούνται, μαθαίνουν, ενημερώνονται, ενημερώνουν και παρουσιάζουν με καινοτόμο και δημιουργικό τρόπο κρίσιμα θέματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Βιβλιογραφικές αναφορές

- Anastasiades, P. (2009). *Interactive Videoconferencing and Collaborative Distance Learning for K-12 Students and Teachers: Theory and Practice* NY: Nova Science Publishers, Inc
- Frey, K.(1986). *Η μέθοδος project*. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης
- Galton, M. & Williamson J. (1992). *Group Work in the Primary Classroom*. London: Routledge.
- Swan, K., Shea, P., Dunne, E., & Bennett, N. (1990). *Talking and Learning in Groups*. London: Macmillan.
- Vygotsky, L.S. (1997). *Νους στην κοινωνία: Η ανάπτυξη των ανώτερων ψυχολογικών Διαδικασιών*. Βοσνιάδου, Σ., (Επιμ.). Αθήνα: Gutenberg
- Αναστασιάδης, Π. (2006). Περιβάλλοντα Μάθησης στο Διαδίκτυο και Εκπαίδευση από Απόσταση. Στο Α. Λιοναράκης, επιμ., *Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης – Στοιχεία θεωρίας και πράξης*. Αθήνα: Προπομπός
- Βαρβαρούση, Λ. (2009). Μια παρέα με καρδιά: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Αντιπροσωπεία στην Ελλάδα, 2009
- Δεδούλη, Μ. (2001). Βιωματική μάθηση: Δυνατότητες αξιοποίησής της στην ευέλικτη ζώνη. *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών θεμάτων, τεύχος 6, σελ. 145-159, διαθέσιμο στο www.pi-schools.gr/download/publications/epitheorisi/teyxos6/deloudi.PDF*
- Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών (Δ.Ε.Π.Π.Σ.), (2001). Τόμος Α΄ & Β΄. Αθήνα: ΥΠΕΠΘ-Παιδαγωγικό Ινστιτούτο
- Καμαρινού, Δ. (2000). *Βιωματική μάθηση στο Σχολείο*. Ξυλόκαστρο
- Λιοναράκης, Α. (2001). Ανοικτή και εξ αποστάσεως πολυμορφική εκπαίδευση: Προβληματισμοί για μια ποιοτική προσέγγιση σχεδιασμού διδακτικού υλικού. Στο *Απόψεις και προβληματισμοί για την Ανοικτή και εξ Αποστάσεως*. Αθήνα: Προπομπός
- Μακράκης, Β. (2000). *Υπερμέσα στην Εκπαίδευση: μια κοινωνικο-επικοινωνιακή προσέγγιση*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Ματσαγγούρας, Η. (2002). *Η Διαθεματικότητα στη σχολική γνώση. Εννοιοκεντρική αναπλαισίωση και Σχέδια Εργασίας*. Αθήνα: Γρηγόρης
- Χρυσafίδης, Κ. (2009). *Διαθεματική προσέγγιση της γνώσης*. Αθήνα: Δίπτυχο
- Χρυσafίδης, Κ. (2000). *Βιωματική-επικοινωνιακή διδασκαλία*. Αθήνα: Gutenberg
- Φιλίππουσης, Γ. (2012). Η Τηλεδιάσκεψη στο Δημοτικό Σχολείο: Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Επικοινωνιακής Διδακτικής Προσέγγισης με έμφαση στην Κοινωνική Παρουσία. Διδακτορική διατριβή